

De onderzoekende lezer

Expertlezen in een groep 2/3

Een goede lezer word je als je teksten leest die je raken. Je hebt wat met het onderwerp, het idee, het verloop van het verhaal of de schrijver. De motivatie om aan een boek of tekst te beginnen heeft veelal te maken met interesse voor zaken uit de leefwereld van de kinderen, de kwesties die op hen afkomen of de vragen die zij hebben. Het lezen van fictieve en non-fictieve teksten verbonden aan wereldoriënterende inhoud die in het thema en onderzoek centraal staan is onze insteek. In Ontwikkelingsgericht Onderwijs leren we kinderen hun eigen vragen en de vragen van de groep onderzoeken door middel van allerlei onderzoeksactiviteiten, waaronder bronnenonderzoek. Teksten, boeken en filmpjes worden ingezet als bron. Rijke onderzoeksactiviteiten maken dat je als leerling uitgedaagd voelt om je te verdiepen in complexe teksten. De leerkracht ondersteunt door de leesdidactiek en begeleiding gericht in te zetten zodat alle leerlingen zin in lezen krijgen en houden!

Meteen 'hands on':

Wat zie ik?	Waar denk ik aan?
Wat vraag ik me af?	Wat weet ik er van?

Kort uitwisselen

Toevoegen 'De Regenworm' – Bibi Dumon Tak

Wat weten we nu?	Welke vragen krijgen we?
-------------------------	---------------------------------

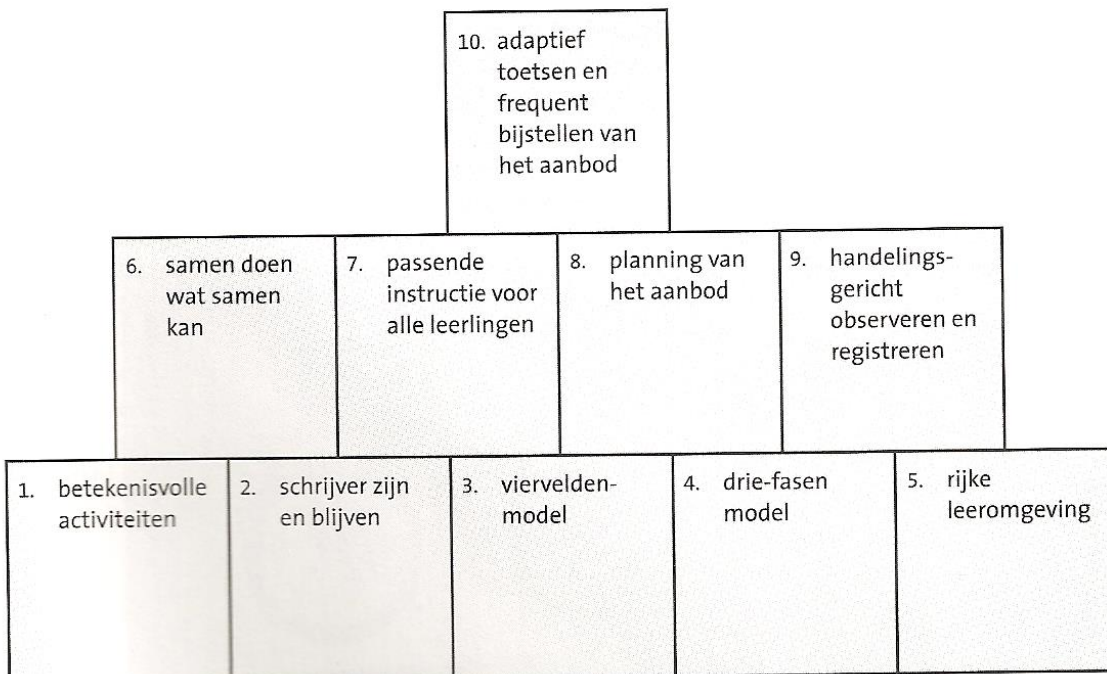
Regenwormen en andere kriebelbeestjes kunnen ook voor kinderen interessant zijn. Zo vragen twee jongens in groep 5 zich af: 'Wat is nu het lichte deel in het lijf van de regenworm? En wat is het donkere deel?'

Hoogtijd om onderzoek te gaan doen, de jongens starten met het doen van bronnenonderzoek want juf Eva heeft voor veel boeken in de klas gezorgd. Dus wellicht komen ze in de boeken meer over hun vraag te weten.

We kijken naar een fragment...

- ➔ ***Wat zie je?***
- ➔ ***Wat doet de leerkracht?***
- ➔ ***Wat doen de kinderen?***
- ➔ ***Hoe worden de leesstrategieën ingezet of gebruikt?***
- ➔ ***Komen de jongens meer te weten over hun vraag?***

De 10 bouwstenen:

DOOR INTEGRATIE ONTSTAAT VLOEIEND LEZEN MET BEGRIP

Het vierveldenmodel

Dat heb je nodig om geïntegreerd te denken over doelen en instructies.

Deze tekst gaan we lezen:

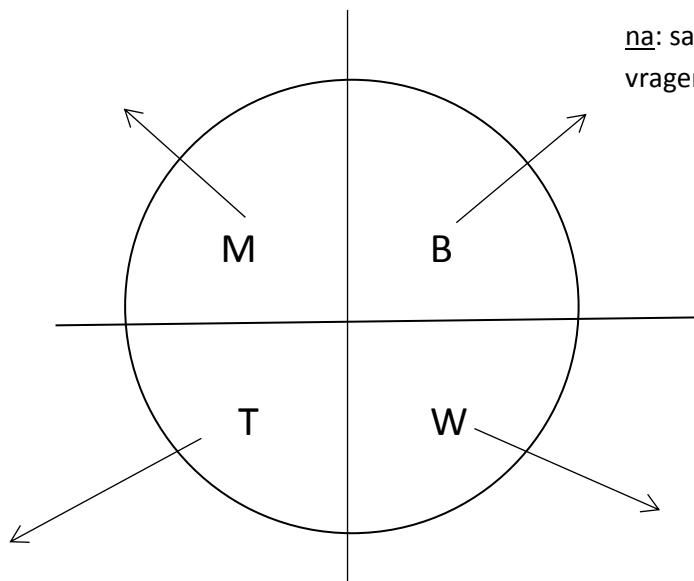
leesdoel: waarom juist deze tekst

welke vragen kunnen we beantwoorden
waarover komen we wat te weten

begrijpend leesstrategieën
vooraf: voorspellen, voorkennis

tijdens: begrip construeren, bewaken, visualiseren

na: samenvatten woordveld, vragen beantwoorden

foutloos lezen
vlot lezen

onmisbare woorden leren
woordzoekstrategieën
inzetten ('zin in woorden')

We zien de onderzoekende lezer ook terug in groep 7 van juf Maaike. Groep 7 werkt rond het thema 'Gezond eten'. In deze startactiviteit, startactiviteiten zijn essentieel om onderzoeksvragen bij leerlingen aan te boren, wil leerkracht Maaike de morele kant van 'voedsel' ter discussie stellen aan de hand van een kwestie. Hierbij gebruikt zij een actuele uitzending van 'De Wereld Draait Door'. Naar aanleiding van deze uitzending is er een discussie ontstaan over het bereiden van kikkerbillen. In deze startactiviteit heeft Maaike de volgende doelen voor ogen:

- Voorkennis ophalen
- Morele kant van de delicatessenzaak bespreekbaar maken
- Richten op twee perspectieven: lekker eten / zelig voor dieren
- Richting geven aan wat wij in onze delicatessenzaak willen gaan maken
- Begrijpend lezen en woordenschat
- Samenwerken en gesprekken voeren.

We kijken naar een fragment...

→ *Wat zie je?*

→ *Wat doet de leerkracht?*

→ *Wat doen de kinderen?*

→ *Hoe worden de leesstrategieën ingezet of gebruikt?*

De Activiteit ondersteunt scholen, leerkrachten en begeleiders met het ontwikkelen van onderzoekende lezers in iedere klas!

We leren leerkrachten de didactieken in de vingers te krijgen en ontwerpen handvatten om deze manier van onderwijs praktisch uitvoerbaar te maken. Zoals de digitale tekstenbank:

www.klassenteksten.nl

Een thematisch geordende tekstenbank, inmiddels gevuld met 500 leesteksten voor kinderen vanaf groep 1 t/m groep 8.